

16 ב"ק ק: וק"ה. [כ"ה]
לקמן ק"י: ע"ז. [כ"ה] לקמן
ק"י: ע"ז. [כ"ה] תוספתא דמגילה
פ"א ה"ה; א תוספתא
מגילה פ"א ה"ה; ד פ"ה
על דרך סני טעור חזו
הצדקה מלשון ב"ק וע"י
רש"י [כ"ה] ובכ"ה
ראשונים יתא: ר' אבא,
וע"י דק"ס דב"ן נראה
[כ"ה] תוספתא פ"ז;
ו [כ"ה] רש"י חולין
פ"ה ד"ה ישיבא. [כ"ה]
[כ"ה] בדפ"ר שמתאחר,

הנהרות הגר"א

[א] נ"ג (מגבת העיר
לאותם העיר) וכן
מדקדקין בכ"ה (כ"ה)
עד לפורים) מ"ח ו"ב
הר"ף ור"ש ורמב"ם ל"ג
כל זה (וכ"ה לקמן ק)
ע"ז ומ"ח רבנו ג' כ"ח
ס' מל"ד:)

לעני רש"י

מול"ה"א (מ"ה) [א]. בריקת
(מחלות עניים).

רבנו חננאל

בב"י כ"ה. כלומר בטלת
שיש בה חוטי כסף, או
בטלת שיש בה חוטי זהב.
אם בדרך הליכתה נישלה,
פ"ה אם פגוע בה בדרך
הליכתה, ואילו לא פגועה
בדרך לא היו מחפשים
אחריה, אומ' לו סמך
ניטלה, אבל אם היו
מחפשים אחריה ומצאוה
ואסרוה, מחמת המשכיר
הוא, שאפי' אם הית'
בביתו משם היו נוסלים
אותה, לפיכך חייב
המשכיר להעמיד החמור
לשוכר.

נקרא גולן. וקמה ליה זרשומיה להחייב כלל אונסיה וסיפא רבנן:
ווסן לו דמי אמרו. דמיום שלמר לכן ממכר בשוק דקנייה בגולו לשלם
שעת הגזילה: היילא. דמי עזים וסממנין ולא שזכר שלם: זשינוי.
שנייהו מכות שהיה ואיכא למאן דלמר שניו קונה בזהגול קמא
(ב"ק כ"ה): אבל גבי החמור לא נשתנה

החמור: מגס פורים לפורים. מעות
גזונין הגבולין מצני העיר לחלק
לעניים לקעוה פורים: לפורים.
כולה יתנוה לעניים דפורים: ואין
מדקדקין. לומר דיים צפמות והמותר
יכול לכיס של דקקה: אבל לוקמין אס
העגלים. לרוב כלל המעות: והמותר.
שלא יספיקו לאכול צפורים ימכור
ויפול לכיס של דקקה: אדעתא דמידי
אחרינא לא יהיב ליה. וכיון דלאו
אלעמא דלחי יהיב נמלא מעות
בחוקת בעלים חוץ מן היוצאין בצעות
פורים: דאסו למיחשדיה. לבעל הית'
בזודר ואינו מקיים ששמעו עליו
שלא ייקח תלית לפלוני עני ולא
קנה לו: נפויחא. מולוי"א בלע"ז
היוצאת בשחור העין: אבוקא. התולעים
התלועו רגליה: אבוקא במילא
דמלנא. ראיית עש שאוכל ישראלים
של אורח המלך: צטלי כסף. כלי
פשתן: צטלי דב. כלי זמר לבועין
אדום: וקטלוה. עש אוכל כלי
פשתן: אבל אנגריא שאינה חוורת.
הוא ליה כמתה או נצברה: אס
בדרך הליכה ניטלה. שהאנגריא
מוליכתה לדרך שהיה זה רוצה להלך:
אומר לו הרי שלך לפניך. שכן דרך
אנגריא נוטל חמורו של זה ומהלך
בעליה אחריה וכל חמור שפוגע בו
ראשון נוטלו ומחזיר לו את שלו והשני
חוזר אחר חמורו עד שפוגע באחר
הלך אומר לו הואיל ואף מולך גרס
שכור חמור אחר וך אחריי עד שפוגע
בחמור אחר: סניקיה או שנסתטי.
עדיין היא ראויה למשאוי: שלמא
לכך לא קשיא. רומיא דמתמתין
אהדדי דמלי לשנוי כאן בחזרת וכו':
לכ"ה

או שנעשית אנגריא אומר לו הרי שלך לפניך: אמר רב לא שנו אלא באנגריא
חוזרת אבל אנגריא שאינה חוזרת חייב להעמיד לו חמור ושמואל אמר
בין אנגריא חוזרת בין אנגריא שאינה חוזרת אם בדרך הליכה ניטלה אומר
לו הרי שלך לפניך ואם לאו בדרך הליכתה ניטלה חייב להעמיד לו חמור
מיתבי ה' השוכר את החמור והבריקה י'או שנשתתפה אומר לו הרי שלך
לפניך מתה או שנעשית אנגריא חייב להעמיד לו חמור בשלמא לרב לא
קשיא כאן באנגריא חוזרת כאן באנגריא שאינה חוזרת אלא לשמואל קשיא
וב"ל לשמואל נמו לא קשיא כאן שבדרך הליכתה ניטלה כאן שלא בדרך
הליכתה ניטלה הא מדקתני סיפא רבי שמעון בן אלעזר אומר אם בדרך
הליכתה ניטלה אומר לו הרי שלך לפניך ואם לאו חייב להעמיד לו חמור
מכלל דלחנא קמא לא שאני ליה אמר לך שמואל לאו מי איכא רבי
שמעון בן אלעזר דקאי כוותי אנא דאמרי כרבי שמעון בן אלעזר איבעית
אימא כולה רבי שמעון בן אלעזר היא וחסורי מיחסרא והכי קתני
השוכר את החמור והבריקה או נשתתפת אומר לו הרי שלך לפניך מתה או
שנעשית אנגריא חייב להעמיד לו חמור דבמה דברים אמורים שלא בדרך
הליכתה ניטלה אבל ניטלה בדרך הליכתה אומר לו הרי שלך לפניך
דברי

א"ל מולך גרס שאילו היתה צבית לא היתה ניטלת ואפילו אינה חוזרת דלא דמי למתה דהכא מוכח דמולא ידידיה גורס² ואם שלא בדרך
הליכתה ניטלת והיינו שמתפזר גס צבית¹ שאלו לא מולו של שוכר גורס¹ חייב להעמיד לו חמור אחר לעשות ממלכתו ולאחר דאפילו
חזרת האנגריא את החמור לכאן צדוד שמועיל חזרתה לשוכר אין לו לשוכר להעמך ממלכתו ולא דמי להצדיקה או שנתמטה:
מב"ל דתנא קמא לא שני י"ה. ומ"ק עדיף דהוי רצים לגבי יחיד:

אילו

דפטור ה"ל לאשמועין טפי מתה דכרכה דפטור דלא נימא אירא
דהוא אחרת קטלה כ"ש הוממה זכר והחלקה צבקה דודאי אילו
לא שינה היתה מתה בענין זה ויש לומר דמסוס דמיוצא דקר מני
וחלקה יפה שלא מחלוק זכר ואלא
זכר והחלקה צבקה היו רבותא
טפי ממתה דכרכה דאדם יכול ליזהר
בזני טפי יותר ממתה דכרכה והוא
לן לנימר שפשע זמה ששינה שאס
היה מוליכה זכר היה מדקדק יפה
וסומרה יפה שלא מחלוק זכר ואלא
מתמסם בצבקה אבל מה ששינה
גורס שלא דקדק ומיהו דומק הוא
שיחלוק צדי על כל האמוראים לכן
נראה דלא חשיב הכא פשיעה זמה
ששינה דיכול ליזהר ולמדקדק יפה שלא
מחלוק זכר ואלא מתמסם בצבקה
ומודה אביי הכא דפטור בזמה דכרכה
כיון דלא היו מחילמו בפשיעה ודכה
דמשני כגון שהסכסה נחש ז"ל
שפעמים מלייזים נחשים צבקה
מנצבקה או איפכא להכי נקט הר
וצבקה ואחי ספיר לרצה אפילו
תחילמו בפשיעה וספוס צבאנס פטור:
מגבת פורים פורים. וא"ת
לדמרינן בערכין (ד' ו')
מעות של דקקה מותר לשנותן כלל מה
שרצה ואפילו צלו לדי גבאי ואפילו
אמר מנוחה זו לבית הכנסת מותר
לשנותה למנוה אחרת וי"ל דדוקא
צבורים אמרינן הכא דאין לשנות^א
ומגבת העיר לאותה העיר נמי דפורים
דוקא: ר"ב ארעור אומר מגבת
פורים פורים. מ"ק לא איירי אלא
בגבאי דלא ישנה ור' אליעזר איירי
בעני שמתו לו מעות לצורך סעודת
פורים שאינו רשאי העני לשנות:
במילתא דמבא. איך דגרס
במולא פירוש היינו
פרדות כמו (שם ד' ג'). מולאזת של
צית רבי צטלי והכא או צטלי כסף
כלומר פרדות אדומות או לבנות ואין
נראה לר"י דצלשון ארמי לא קרי להו
אלא כרמייתא:

מוסף רש"י

נתון לו דמי צמור.
כדמשקלף ואע"פ
דשפתא שוי טפי לנריס
למר אדום (ב"ק כ"ה). קני
בשני לר"מ ולא יהיב ליה
אלא דמי מנוי אבל לא דמי
שמו, או זה יתן שכר
משלם וקח הלמר (שם כ)
דפירא ליה לר"מ כל
המתנה מעות בעליו קניא
גולן ונטול הלמר לעמיו
אע"פ הוא מעולה עמיו
דמים (ע"ז ו'). דקיה
בשני ומתחייב מעות לקמן
ק"י. ר' יהודה אומר.
אס בן נמלא זה מחמיר
לן (ע"ז ו'). אס בן
מחמיר נמלא זה נהנה, שזה
הביאו לו מן שוק, אלא
מחמיר לו את הלמר ממת
שחא צבוע וידו על
המתנה (לקמן ק"י). אם
השכיר וזה טעם האמר,
יתר על היציאה. שחא
הכע, נתון לו. טול הלמר,
את היציאה. סמסי
ועלם וזכר פשוט כשכיר
יש ולא שכר שלם כמו
המתנה עמו (ע"ז ו'). וקמן
ק"י. ולא מה שחא
צבולות, דהו טפי לקמן
ק"י. דקני ליה להאי
דשני היתו ידו על
המתנה דלא חמיר
משחא, ומגבת נמי כולה
לא יסקול אלא יצאה, ואם
יצאה ימיר על הכספ יתן
לו את השכר שהשפית את
הלמר, ואם ירצה לתת את
שכו, כון שהשכר ימיר על
השכר יתן שכר (ב"ק ק).
ורבינ' מיקל, אפי'
דמשני לא סגרי דמקפיד
אפיס מדי דלא סגרי כה
(לקמן ק"י).

מוסף תוספות

א. כדי להיבנות בשמחת
פורים אין לשנותן, ואפי'
יש להם פירות הרבה
בכלם יקנו צרכי סעודת
פורים. מ"ס ה"א.
ב. ונראה להר"ם ד"ל
דהיינו דוקא כגון ששכרה
עד מקום אחר לקבילות
דמיצ אמר ליה המתן לו
עד שיחזורו אבל אם
שכרה מדי יום יום דאי
אמרי' בכל הימים
שישכבו האנגריא לא יתן
לו שכרה. ר"פ ג. שכמה
עוברי דרכים עוברים ואין
פוגעין בהם עבדי המלך,
רבמא. הרובכ הליא
מילתא. מ"ס ה"א.¹ אבל
ש"ת כספ' מ"ס שלך פירש.
מחמת מלך הדרך עושה
האותם שעל עוברי דרכים
נגוה. ונרטיקן אותם
משם וכו' אפי' אם לקחה
בדרך (אין) חייב להעמיד
לו חמור אחר. ר"פ.
ה. שהרי אף בבית היו לוקחין אותה, כיון שצריכין לבהמות. מ"ס ה"א.²

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא עמ.

עין משפט
נר מצוה

בד א ב מיי פ"ה מהל' שפירת ה"ל ועי' בהשגות ובמ"מ סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ ס"י ע"י ספק פ"ה:
 בזה ג מיי"ש שם הלכה ב' ועיין בהשגות ובמגניד משה טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ד מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ה מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ו מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ז מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ח מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה ט מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:
 בזה י מיי"ש שם טושי"ע שם ספק פ"ה:

מוקף תוספות

א. ומה הרווחתי שאבא עד כאן ואחזור בי. ריע"ש"א. ג. אבל רוב ב"בא מוליכין סחורתם למקום שהוא חיי רוצה לילך כדי להשתכר יותר. מ"ס הלש"ט. ג. אהא. התנן המשכיר בית לחבורו ונפל הייב להעמיד לו בית ואמרינן בגמ' הייב דמי. א"ר"י ס"י נ"ג. ד. אני משכיר לך. מיומם לרע"ש"א. ה. ואינו חייב להעמיד לו בית. מיומם לרע"ש"א. ו. בתוס' הרא"ש שכתב: האבנים והעצים עומדים ליתמך. ד. דמי. מ"ס הלש"ט. ו. ואין ראוי לחזור להיות החור כבתחלה. מ"ס הלש"ט. ח. אי לאו רב. מ"ס הלש"ט. י. והו"ל למטרם שהעצים יהיו ללוח. מ"ס הלש"ט. יא. ד"ל בעל היין לבעל הספינה צמיג לקיומי תנאי להביא כל יין שארצה, ואת לא מצית לקיומי. דספיה זו קאמרת והא קא בעית. הל"ך לא אתן לך כלום. מ"ס הלש"ט. יב. אפי' שכר חצי הדרך שהלך. מ"ס הלש"ט. ועי' רע"ש"א גימ' גיאה. ג. לפת החמור בחצי הדרך. מ"ס הלש"ט. יד. דנותן לו שכר של חצי הדרך ולא מצ"א א"ל הא קאימנא וחמורך מותא. מ"ס הלש"ט. טו. שבא עד לפרש יזאם לא נתן שכר חצי הדרך האחרון ל"א יתן. דבשלמא לא יטול מצייגא לפרושי אלגא בתרא. אבל יאם לא נתן לא יתן משמע דלשון נתינה אבול"א אנא קאי. מ"ס הלש"ט. יז. אפי' שכר חצי הדרך האחרון. מ"ס הלש"ט. יח. אפי' דקיימי פועליה מאחר דאניס בעד"ב. מ"ס הלש"ט.

א"ר"ן עד הכא בעית למיתו **א"ו** אנרא בעית למיתב. תימה להשתא מיהא דלאו עד הכא בעי למיתו^א למה יתן לו שכר וי"ל דהא דקאמר לעולם דלא שכיח לאגורי היינו לפי אותן דמיס^ב שהשכיר מזה אלז בנפשי פורתא ימנא^ג להשכיר והרי הנכה צימה שאל^ד עד כאן לך נותן לו חצי שכרו וזל^ה לר"ך לפחות המשכיר משכרו מה שזה נותן עתה יותר מעט מכאן ואילך כיון דהוא אנוס א"כ כגון שיכול למכור סחורתו במקום שמת החמור וירויח בה ויש סומרים הרבה שאין מציאין סחורתן אלז עד כאן^ו לך יתן חצי שכרו: **ואם יש בדמיה לשבור ישכור רב למעמיה.** הי"מ לשנויי דל"ן בדמיה לשכור אלז רוב פעמים יש בדמיה לשכור והאמת משני ליה והא דלמנן בסוף פרק השואל^ז (לקמן דף ק"ג.)^ח אי דלמנן צימ זה^ט ונפל אודא לה^י ולא אמר אס יש בדמיה לרז ליקח יקח ושמואל אפילו לשכור ישכור דהתם אין הצ"ח עומד לימנך אלז להסוף עליו^י ולחזור ולצנומו כצמחילה וכיון דל"ל צימ זה ונפל אין למוכרו וגם לא קבל עליו להסוף יצ"ח צנין צימ זה אלז צימ זה כמו שהא השכיר לו לדור צו כל זמן שיוכל וכי נפל אלז אלז חמור שמת אין עומד ללמנן בסוף פרק דמיס^{יא} ולכך יש בדמיה ליקח יקח לשכור ישכור: **והא הכא דבי מצי יובל.** ולציינא גופא^{יב} א"ש אפי' דהשתא נמי דליקח הקרקע קרי כליא קרנא מ"מ נפקא מינה עליו^{יג} ולחזור לילנא לצידי דזמנין דשלמי ימי משכנתא מקמי דלימטיה יובל או איתרמי ליה וזו ופריק ואלכי תרמי או תלת שנין קמי יובל אלז לרז דלמנן לא מכליא ליה קרנא קשה ליה דמ"מ כליא קרנא כיון דנצטק לא תשאר הקרקע ציד הלוא^{יד}: **במוכר שדהו א"ס שנה.** קס"ד כיון דלזמן ארוך כ"כ מנך לו לא תשיב כליא קרנא: **א"ר"ימא** ביין סתם וספיניה זו אמ נתן אמאי י"א יטול **א"ר"ימא** י"ה הב אי ספינתך ואנא מייתינא חמרא. לא מייבעיא אס לא נתן שלא יתן דקתמי^{טו} אלז אפילו אס נתן כבר יחזור ויטול^{טז} כיון שזה יכול להציג יין והמשכיר אינו יכול להציג ספינה זו שהתנה ולא דמי להא^{טז} דלמנן לעיל אילו עד הכא בעית למיתו כו'^{טז} דהתם מהני ליה ל"ט שיכול בקל^{טז} להשכיר מכאן עד מקום שירצה או למכור שם סחורה דפרשיית^{טז} לעיל אלז הכא לא שיך למימר הכי שהיין נטבע ומה ימכור אלז אין לפרש דהכי פריך אמאי לא יטול שכר חצי הדרך שלא הלך עדיין אלז שכר חצי הדרך שכבר הלך ניחא ליה שלא יטול דא"כ הא דקתמי אס לא נתן לא יתן דמשמע שלא יתן כלל אפילו שכר חצי הדרך ה"ל לאקשוי אמאי לא יתן כלל^{טז}:

לרובו שאני. שמה תפול תחתיו בגשר או שתשליכנו צלחת הפחמים: **ואין לו עליו.** אין לשוכר על המשכיר: **אלא תרעומת.** שהשכיר לו חמור כחוסה: **דשיה למיגר.** מולא חמור אחר כאן לשכור: **אס רב דמיס.** של צבילה: **ליקח.** צו חמור כל שהוא: **יקח.** וישלים רב דהא שיעבד לו חמור זה ומנן צמתינא^א מתה חייב להעמיד לו חמור אחר. ומשני בשאין בדמיה ליקח: **ופרכין ואס יש בדמיה לשכור.** ימכור שוכר זה את הנבילה באשר הוא שם ושכור חמור לעמנו דהא שיעבד לו חמור זה ומנן צמתינא^ב מתה חייב להעמיד לו חמור אחר. ומשני בשאין בדמיה ליקח: **קנא.** ובי מנן צמתינא^ב חייב להעמיד לו חמור [אחר] היכא דמתה צעודה צימ העלים דמסוף ולוקח חמור כלל כליא קרנא אלז למוכרה ולהוציא דמיס לשכור אחרת לא: **ישא האין.** מי שמישכן אילן לחצירו כי הני משכנתא דסורא דכתיבי בשלם שנייא אילין מיפוק ארעא דא צלל כסף לעיל (ד' ק"ז): **שניהם אסורין זו.** לנצק עינים ולשרוף דאי שריף ליה לזה כליא קרנא דמלוה ואי שריף ליה מלוה כליא קרנא לזה: **הדרא ארעא.** שדה זו שהן לוקחין דמי העינים וקא כליא קרנא^ג לזה: **שאינה חוורה ציובל.** אלז ימתין עד ששים ותחזור לו: **והארץ לא סמכר למיפוק.** כאן פירש לך טעמו של מנא^ד יובל. אלמא אין היובל מולא אלז קרקע שאס לא היתה מנא^ד יובל היתה נמנת: **ה"ג אלז הכא במאי עסקינן בזמן שאין היובל נוהג.** דלא כליא קרנא: **נילנאיה לציב.** אי לא למכליא קרנא חייס ל"ל ליקח צו קרקע יצקע דמלוה את העינים וישרפם: **וימנן דשמו ליה ימי משכנתא.** שנים שהיה האילן ממושכן לו יכלו לפני היובל ארבע או חמש שנים ואותן שנים יאכל לזה את הפירות קודם שתשוב צביליס ולעולם מכלינן קרנא: **אס נעל.** את השכר ואפילו כולו: **לא יטול כדמ"פ לקמן** דהתובע ידו על התחומה: **אס נתן לא יטול.** צמתייה. והלא טענת התובע בריא ומזקה מוענת הנתבע דלמנן ליה הכי ליה היא ספינתא גופא דהא אחרת לי ספינה זו ואנא מיימינא כאל חמרא ואלין למקום שהתית דהא אלז אין סתם אמרי וכיון דבעל היין יכול להשלים נתנו חייב הספן להעמיד לו ספינה: **ימנא**

(א) בהורבה ראשונים ל"ג. לרובו עליה. (ב) לקמן ק"ז. (ג) ועל פתא. (ד) [בדפוס] דמלוה ולפניו הוא ע"פ רש"י ועי' מהרש"א. (ה) ל"ל ששכר. (ו) ל"ל למסרה. (ז) ל"ל למכור. (ח) [בדפוס] אילין. (ט) [ע"ה] "א"ב"ק"י סי' כ"ג ס"ק י"ב.

תורה אור השלם

1 והארץ בי לי הארץ בי גרים וחושיבים אהם עקדי: וירקא כה כג

רבינו הננאל

ובלי זבובית וכו'. פ"י אם שכרה לשטון עליה כלי זבובית כלרוב דמי חייב להעמיד לו חמור. הכין סוגיא דשמתת זו אליבא דשמואל. וק"ל כל הכא דפליגי רב ושמואל במתן ולא אפסיקא הילכתא כחד מיניהו. הלכה כשמואל במתן. וכתביה עליה דרב מהא דהני בתוספתא בסוף ערכין (פ"ה ה"א). המוכר שדהו בשעת היובל^א וכו'. אילן שנמשך או יבש שניה. אסורין בו. הקנה והמכרה. כיצד יעשה ימכור וליקח בו קרקע והוא אוכל פירות. והא הכא רב דמינא יובל הדר קרקע זה שקני ברמי האילן למרה. וקא כליא קרנא דאילן. ופריק בנן דובניה להאי קרקע לשיש שנה. ורחינן להאי פירוק. הכי. סוף סוף כי מנן שני הדר קרקע זה לבבלי. ומשני רב הביע בזמן שאין היובל נוהג. ואינוני לא סמכ. פ"ה יז ויין סתם. אפי' נטל יחודי. ספינה סתם ויין זה. אפי' אם לא נתן יתן^ב.

(א) אלז השיי בתו על פי סוגיית הגמרא שכתביה זו צמתינא דסורא א"ר"י. (ב) תשובת רבינו יוסף בר מרובנבר ד' לנ"ב. ס"י ק"ה. כתב: ויולא בעל הספינה כל הפירות מן השוכר והש"ס שהא ממוקף. כמ"ר.

אתה מוצא אלף ביין זה וספינה זו.^א דהמוחוק יאמר לחזירו לית לך גבאי ולא מידי דקיים תנאך^ב ואת דמימ' אס נתן כל השכירות אמאי לא יעול השוכר שכן דחאי הדרך שלא וכי בשביל שמשכיר מוחוק ירוש ורוח דשכירות אינה משתלמת אלף לבסוף ולמה יפקד השוכר שכן חזי הדרך שלא הלך^ג וי"ל כיון שנתן לו שכרו נתרצה שיהא שלו לאלתר אע"ג דלינה משתלמת אלף לבסוף לדעתן כן נותנו שיהא שלו לאלתר^ד אס לא ישרא צו ויצי"ס פ"א הא דפריך בספינה סתם ויין זה אס לא נתן אמאי לא יתן לא פריך אלף אמאי לא יתן שכר חזי הדרך שכבר הלך אלף שכר חזי הדרך שלא הלך פשיטא שלא אס כיון שהוא הנוט מ"מ אהא דקתני יתן נתן לו יעול דשמעת דלא יעול כלל אפילו שכר חזי הדרך שלא הלך לא קשה ליה דכיון שהוא מוחוק ומוזמן לקיים מנאל ניחא ליה שלא יחזיר כלל ומשני ציין זה וספינה זו דמאן דתפיק לא מפקינן מיניה דהמוחוק יאמר לחזירו כיון שאיך יכול לקיים תנאך מולך גרם המוציא מחזירו עליו הראיה: א אלף ספינה קתה ויין סתם חולקין בזה ספקא ליה לריצ"ס אס חולקין שכר חזי הדרך שהלך דוקא ונתן רציעת^ה או חולקין כל השכירות ויתן שכר^ו הדרך כיון שכבר הלך ועדיין מוזמן לקיים מנאל: **ב**ור"ה אנרא בעי דמייתב ליה. לא דוקא כוליה אלף כלומר כפועל בגלל:

מוסף רש"י

ובמונת של ארחה הדרך. אפילו הוא מהלך ג' ימים (וע"ז שם). הדיכ דמי. דשוכר מנת עליה מונט כל הדרך וממך אית מנת אלף יום אחד (שם). או דשוכר למבוך. דרך הלכתן מנאל מונט ליה לקח כל שהיה (שם). מאורא לאורא. ממעט למעט מהלך יום אחד כמו נטל ועבר תלמי אונין דתנאי (וע"ז שם).

מוסף תוספות

א. דכל אחד מנייהו לא מצי לקוימי תנאה. מוס' פ"א הל"ה. ב. אי משום יתן דשכירות היתר דהוה ליה לאויבין, ואי בעל היין מוחוק מצי איל לבשל הספינה לית לך גבאי ולא מיר, ל כ מה שפרטת והולכת יני עד כאן בזה הל' הירוחי כלום. הליכחו בארחה ספינה שהתחייב ואתן ל שכר. מוס' פ"א הל"ה. ג. וכי בשביל שהתם שלא כרון יחשב בשביל זה המשכיר מוחוק, והלא לשוכר יש לו טענה מעליה על שכר חזי הדרך האחרון. מוס' פ"א הל"ה. ד. שמדעתו הקדים. מוס' פ"א הל"ה. ה. אפי' אירע אונס. מוס' פ"א הל"ה. ו. וכו' ל קיים תנאו. אכל ספינה חתם חזן סתם חולקין שהיה כל אחד יכול לקיים תנאו וכל זמן שלא הביאו לא זה ולא זה שניהם מושעים כדבר ואן המוחוק יכול לומר לחזירו עד שתביא את שלך ישאר (הדיכ). כי אודם שתביא את שלך אין לי לשלם דמיך למיר עד שלא תביא את שלך אין עלי להביא את שלי שאיני מאמין שתביא את שני ומפסיד טרחה ופסיד מעותי בחינם ומיהו כל אחד מהם שהביא את שלו ושכנגדו לא הביא פסיד וחולקים דקאמר חיבת דשום אחד לא קיים תנאו. מוס' פ"א הל"ה. ז. וע"ז בר"ם שהרי"ם בא לתרץ את הקושיא של התי"ם ע"פ ד"ה מנאל שנת מאת מירא פסידא דפועלין. ו. טענתה של חד ואחר גרועה היא. ר"ם. ח. חזי של כל חרופי אנוס אס על

נימא ליה כז לי הווא חמרא. גופיה ואנא מיימנת ספינתא חריתא. הואיל והספין יש צדו להשלים תנאו חזי מעבד ישלם כל השכר: לא משקת. להא דר' נתן: אלף ציין זה וספינה זו. ולא צדד זה חזי להשלים הלך יד תוצע על התחמנה דלאחר ליה החך אנא לא מעבדנא מוכי מיימנת דידך: חולקין. אס קבל יחזיר החזי ואס לא נתן יתן החזי שהרי צד שניהם להשלים ואס יעבד התוצע מלינת החזי ועשה תנאו: השוכר אס הספינה ופרקה לה בנתי דהדיך. קא סלקא דעתיה שכה עד מקום פלוני בצד וכן וכשהגיע לחזי הדרך פרקה והוציא חזירו ממונה: ואין לו לנעל הספינה עליו אלף תרעומת: לאגורה. להשכירה לאחרים: רפסא דספינה. ריעוע הספינה שמרועעת בזהלכת חזילות והכנסת חזילות: דפרקה לטוענים גגוה. בנתי הדרך הוסיף לתת זה חזילות שהיו לו לשם הוצאה מתנה ממחילה לכך ליתן בתוכה כאשר ירצה והשכר לפי משכון המשוואות והדרך הלך נותן לו שכר תוספת המשאוי של חזי הדרך: משום שינוי דעתא. הייתי סבור ללכת מהר לחזור מהר: לאשלא וסיפסא. ריך חזי לקנות חזילות ביוקר כאן כשהספינה במצב כדכתיב להפליגה אל אמנעית הנזר למקום מים עמוקים שלא תהא גושמת וריך חזילות ארוכים וזתה לא הודעתי כאנני חזילות הכריס ליה: חמר נמי ליעבד (השוכר) שלא יניח עליו אלף מונות של יום אחד: מאוונא לאוונא. ממלון לילה למלון לילה: למטרה. לחזור ולשאלו בעיר מי מוכר מונות: ואשה צין גדולה וצין קטנה. פסק לרכוז עליה אשה מרכיב עליה כל אשה שילצה צין שיהא גדולה ויהא שהיא קטנה: השאל מניקה. שהיא שני גופים והוולד כזד אמרת תרכז עס וולדה: מעוברת. דמד גופא הוא מביעא: ע"מ. מדקמא אפילו מעוברת דמשעבדת כבידה מן הריקתין. לפי כריסה כזבדה דג הנמכר בשוק צמסקל: אכרסה מוקנה. למקה וממכר. אס ראית דג שריסו גדול לא תקנהו צמסקל אלף אס כן יוציא את מעוי: מתני'

אלף אתה מוצא אלף ביין זה וספינה זו.^א דהמוחוק יאמר לחזירו לית לך גבאי ולא מידי דקיים תנאך^ב ואת דמימ' אס נתן כל השכירות אמאי לא יעול השוכר שכן דחאי הדרך שלא וכי בשביל שמשכיר מוחוק ירוש ורוח דשכירות אינה משתלמת אלף לבסוף ולמה יפקד השוכר שכן חזי הדרך שלא הלך^ג וי"ל כיון שנתן לו שכרו נתרצה שיהא שלו לאלתר אע"ג דלינה משתלמת אלף לבסוף לדעתן כן נותנו שיהא שלו לאלתר^ד אס לא ישרא צו ויצי"ס פ"א הא דפריך בספינה סתם ויין זה אס לא נתן אמאי לא יתן לא פריך אלף אמאי לא יתן שכר חזי הדרך שכבר הלך אלף שכר חזי הדרך שלא הלך פשיטא שלא אס כיון שהוא הנוט מ"מ אהא דקתני יתן נתן לו יעול דשמעת דלא יעול כלל אפילו שכר חזי הדרך שלא הלך לא קשה ליה דכיון שהוא מוחוק ומוזמן לקיים מנאל ניחא ליה שלא יחזיר כלל ומשני ציין זה וספינה זו דמאן דתפיק לא מפקינן מיניה דהמוחוק יאמר לחזירו כיון שאיך יכול לקיים תנאך מולך גרם המוציא מחזירו עליו הראיה: א אלף ספינה קתה ויין סתם חולקין בזה ספקא ליה לריצ"ס אס חולקין שכר חזי הדרך שהלך דוקא ונתן רציעת^ה או חולקין כל השכירות ויתן שכר^ו הדרך כיון שכבר הלך ועדיין מוזמן לקיים מנאל: **ב**ור"ה אנרא בעי דמייתב ליה. לא דוקא כוליה אלף כלומר כפועל בגלל:

דפרקיה למועניה בגויה. פי' צקונטרס שהוסף למשאל בנתי הדרך וקשה דהוה ליה למימר פריך לה כיון שממקום אחר היה פורק לספינה ועוד דקאמר ושינוי דעתא מה מפקיד דכל עין טוב לו שמרויח יותר ור"ם פירש דפרקיה לטועניה שמוכר סחורה צמסקל לאלף^א היינו שינוי דעת כי שמה זה אלף הקונה הוא אלף קשה שמה זה אלף הנמכר הוא אלף כלים של ראשונים ולהכניס אלף אחרונים ואת אמאי מוקי לה הכי לימא לעולם דשכיח לאוגורי וכו' מאי תרעומת איכא משום שינוי דעתא וי"ל כיון דמסקי טעמא דרפסא דספינה מו לא מצי למימר הכי דטענתא מעלייתא הוא^ב ויצי"ס פי' דהכי קאמר לעולם דשכיח לאוגורי וליכא רפסא דספינה לאיירי דפרקיה לטועניה בגויה כלומר שהתיר חזילה בתוך הספינה והוציא על דל ידע להאחר ולא ידע להמנהג לפי דעתו אי נמי לאשלא ימירא שאס ירצה זו בנמשא ינטרך לקנות כאן ביוקר חזילות חזקים כי אס היה יודע צביתו היה קונה שם צדמים מועטים וליכא אלף תרעומת דלאו טענה מעלייתא היא שכנגד זה מריחא שנטל שכר יותר מחזילה מחמת גודלה: **ב**סותן. ר"ח גרים כסמו^ג כתם שמניח מראשומיו דכסת הוא הקטן וכי הוא הגדול^ד דתמן צמסקל (כלים) כפי"מ מ"ג) כר עששו קטין וכסת עששאל מטעמתי: **מאורא לאוונא.** ונקט הכי משום דאי שכיח למטרט ולמוזן אפילו חזי היום אס כן למה מניח חמר מונות של כל היום ומשקל דקאמר אי דשכיח למוזן חמר נמי ליעבד א"מ למימר שוכר נמי ליעבד לחמר להניח מונות כלל של אותו היום כיון דשכיח בכל מקום למוזן מדלא קאמר אי דשכיח מעולא לאוונא אלף לא חז להלך כן כן: **אשה בין גדולה ובין קטנה.** באש לא ראה לשנות צין קטן צין גדול משום דבברי שכיח שהס גדוליה ופשיטא דאדעתא דגדול נמי אגריה ניהליה: **השתא מניקה אמרת דרכבה מעוברת מבועיא.** כן גרסת הספרים ואין נראה לר"ם דאין זה פירכא^ה דזו ואף זו קתני ועוד דאין מתיישב שפיר לפי גרסא זו הוה דקאמר ע"מ זיניתא אגב כריסה תקלה^ו וע"כ נראה לו כגירס' שמהל השתא מעוברת אמרת אין מניקה מבועיא^ז דאשה מעוברת כבידה יותר ממניקה עם בנה^ח לפי שהיא נושא את עצמו ומייקא אלף כשהוא בצעי אמו מכיזד ואברה כבידים עליה וגם מליחה דס והשתא א"ש הא דקאמר שמה מעינה זיניתא אגב כריסה תקלה^ט שאס היה^י חוזה לה לא יכזד כ"כ צין אלף^כ וש ליישב גירסת הספרים ומכל מקום דפרק דלף כה"ג למתני זו ואף זו כיון דלתימה בכלל מנאל דקאמר בתוך כנו גצי מפנין ארבע וחמש קופות (שנת ד' קפי): דפריך חמש מפנין ארבע מביעא ומשני ארבע וחמש כדאמרי אינשי אלף אי לאו הכי אמרי אינשי לא שיך לשנויי דזו ואף זו קתני כיון דארבע בכלל חמש אלף שמוסיף^ל והכא נמי מעוברת שהוא גוף אחד בכלל מניקה שהס שני גופים וקאמר ע"מ זיניתא אגב כריסה תקלה פי' מדקתני ברישא צין גדולה וצין קטנה ובכלל זה נמי יש צממע צין גסה וצין דקה ולמאי אינטרך למתני ואפילו מעוברת דהיינו נמי גסה דגוף אחד הוא אפילו למ"ד עובר לאו ירך אמו הוא לענין לשון צין אלף צממע וצמתן משויסוס הס גוף אחד אלף ודאי שמה מעינה דבסה מחמת עיבור כבידה יותר מנגסה מחמת עמה כי העובר מכיזד^מ היכל

א) ס"א רפסא גלא מ"ו וכן בערוך, ט) ע"ז סה. ט"ז, א) [תוספתא פ"ו ה"ד], ז) [בב"ב על הרי"ף איתא אשוכר. ובעל"ז רש"י ס"א מלון] ה) דבור מדס. מה"מ, ו) וי"ט מוס' ע"ז סה. ז) ד"ה ה"ג ר"מ ובי' הארבי [המ"ל], ח) וי"ע מוס' שנת פ: ד"ה השאלה.

רבינו חננאל

[תנו רבנן. השוכר את הספינה ופרקה לה בחזי הדרך. נותן לו שכרו של חזי הדרך. ואין לון לבשל הספינה על השוכר אלא תרעומת. והני מילי דמשבח לאגורי, וכין פ] דאפרק בטוגא בגוה, כיון שמוכר סחורתן שיש לו הספינה לאוהם אחר יוצא [המ]וכר נוכס הקונה, חזי לו תרעומת, דאפרק לא נתקבה דעתה. עם דעת הןקנה. א) נמי עד שיצא זה ונתקן זה צריך להוסיף חבל בןקשות [הספינה ח] חבין רבנן. השוכר חמור לרכוב עליה, שוכר מניח עליו כיסתו ולגונא ומותווי של אותו הדרך. כיכן ואיך חמר מעבד עליו. ו) והני מילי דמשבח שמכר למיזבן מאורא לאונה, חמר אחריחי למיטרך ומוכר [שוכר] לאוהו רבנן. השוכר חמור לרכוב עליה אש, רכב עליה אשה, ואפילו מעוברת מניקה, וכל שכן איש. אמ' אביי שמ' מיני מדקתני ואפילו היא מעוברת ולא קתני ואפילו היא [שמן], שמ' מיני הכובר שלה, ושמי מיני בוינתא אכרסה תקלה, כמו כובד האשה בבטה. למאי נפקא מינה למפק וממכר, פיר' אי ימכור אדם לחזירו סתם בוינתא הייב ליתן לו בוינתא דתקלה כריסה.

א) אולי י"ל ונתן דלפקיה לטונא גטיה. כנו שמכר סחורתו עם לו בספינה. ב) ל"ל דעמו. א) אלף חמסקוס מתנו כסס ר"ח שנת קטנה אלף קשה. ד) אלף חמסקוס מתנו כסס ר"ח שאין חזיל מליט להוציא מלו של האון והלפסע מלו על שיה. ה) כפי הגרסה נשטת מחמת הדומות: חמר מנת ובי' שוכר מעבד עליו.

א) דכל אחד מנייהו לא מצי לקוימי תנאה. מוס' פ"א הל"ה. ב. אי משום יתן דשכירות היתר דהוה ליה לאויבין, ואי בעל היין מוחוק מצי איל לבשל הספינה לית לך גבאי ולא מיר, ל כ מה שפרטת והולכת יני עד כאן בזה הל' הירוחי כלום. הליכחו בארחה ספינה שהתחייב ואתן ל שכר. מוס' פ"א הל"ה. ג. וכי בשביל שהתם שלא כרון יחשב בשביל זה המשכיר מוחוק, והלא לשוכר יש לו טענה מעליה על שכר חזי הדרך האחרון. מוס' פ"א הל"ה. ד. שמדעתו הקדים. מוס' פ"א הל"ה. ה. אפי' אירע אונס. מוס' פ"א הל"ה. ו. וכו' ל קיים תנאו. אכל ספינה חתם חזן סתם חולקין שהיה כל אחד יכול לקיים תנאו וכל זמן שלא הביאו לא זה ולא זה שניהם מושעים כדבר ואן המוחוק יכול לומר לחזירו עד שתביא את שלך ישאר (הדיכ). כי אודם שתביא את שלך אין לי לשלם דמיך למיר עד שלא תביא את שלך אין עלי להביא את שלי שאיני מאמין שתביא את שני ומפסיד טרחה ופסיד מעותי בחינם ומיהו כל אחד מהם שהביא את שלו ושכנגדו לא הביא פסיד וחולקים דקאמר חיבת דשום אחד לא קיים תנאו. מוס' פ"א הל"ה. ז. וע"ז בר"ם שהרי"ם בא לתרץ את הקושיא של התי"ם ע"פ ד"ה מנאל שנת מאת מירא פסידא דפועלין. ו. טענתה של חד ואחר גרועה היא. ר"ם. ח. חזי של כל חרופי אנוס אס על

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

עין מושפא
גר מצוה

(א) [מוסף ד"צ"ב פ"ד], (ב) [גס], (ג) [בדפרודי], היתר. וכו' ר"ש"ש], (ד) [ד"ה וטברג לפני ה"ה הרי זה], (ה) [ל"ל ה"ה וע"ה ש"א], (ו) [ז"ל ובתוספתא. מהרש"א, והוא כפי' דכתובת ה"ט].

לעני רש"י
קולטרי"א קנקן של פחיתות (היה הפולחן את הקרקע).

רבינו הנגאל

מתני' השוכר [פרה] לחרוש בהר וחרש בבקעה, נשבר הקנקן [פתור וכו']. ויבטול לך חזקתו דלא ויבטול לך חזקתו דלא [אי] השוכר מדעת, [א]לא שבר לחרוש בהר וחרש בהר, או בבקעה וחרש בבקעה, ונשבר הקנקן, מי מושלם. ואסיקנא דהתם דקנקן המושלם, לומר היתרש משלם, ואם היא ארץ ידועה בטרשו ובצורך גם התושב והפרש משלם, כלומר הנשאר פשוט וכו'. עי' משלם. א"ר יוחנן המוכר פרה לחבירו וא"י לו נגמרת היא נזקקת לה כשיטתה היא רבנית היא, היה בה פיקה אחד ונסקנן בין המומין וא"י לו יש בה אילו המומין [ומום אחר], הרי זה מקח טעות. (שאינה פיר' יכול לומר הקנה [כיון שראיתי שהיא לא נתמנה ולא נשכנת וכו' אין בה אחד מכלל המומין שהוכר, אמרתי גם המום האחר והוכרי אילו ממש. לומר וכו' וכן להלכה. ו]אסיקנא [משמא] דרבה היה בה כל המומין הללו אין זה מקח טעות. מתני' השוכר את החמור להביא עליו חטים ונתן לההוא רבא ארבעה חמורים ושטרס, תבואה והביא חמור חיב, הנפח קשה במשאוי. תנו רבנן, א"י למשאוי (תבן) [תנן]. פיר' אם ניתן על החמור שעורים משקל לתוך חטים, אף על פי שהמשקל (אחר) [אחר], הוא מעריך, ומנין (דרבא) אורבא ופריק, ופשוטה היא, הדרתינן ואקטינן על אב"י,

מתני' השוכר את הפרה לחרוש וכו'. וכל כלי המחרשה לצלע הצקק ועורו הולכין עם בהמתו וזה אומר הדרגן לכיון פרה לתלמיה וזה הולך אחר המחרשה ומכביד היתד בקרקע כצו הנבדל שקורים קולטרי"א צלע"ו והוא קנקן דמתני': חייב. שהרים קשים לחרוש שהסלעים שם: ודש תבטואה פטור.

אם החליקה: גב' והיכא דלא שני. ואין לצלע הפרה למצוה לו כלום ואילו שהיו צפולתו הנמנהג והאומנו יחד ו שוכרים היו אחיה מהן פושע בשצירת הקנקן: דנקיט פרשא. מרדע הוא משלם שלא כיון את הפרה יפה ועל ידי שציות את השוכר של מענה נשבר הקנקן: דנקיט מנא. קנקן: משלם. שהעניק יותר מדיא כחצ'ן. והילכתא דנקיט מנא משלם. שאילו לא העניקו יותר מדאי לא היה נשבר צציות השורה: ואי דמחוקא צוגודי. שהיה ידוע להם כפר שמעלה אצנים וזמנא וטרשין: דנקיט ממשלם. שהיה להם לזהר מאלד וכדכר מושע שציות אף המנהג הוא נשבר והוא דבר המוטל צפק: היה זה מום אחד. אחד מן המומין הללו היה זה: וסנפו בין מומין אחרים. שלא היו צה: הרי זה מקח טעות. לפי שהכיר הלוקח נשבר מומין שאין וכסבור הוא בזכונן משקר אלא להשליך מעליו תרעומת הוא אומר הילכך מקח טעות הוא לדעתה דהכי לא זכר: מום זה ומוס אחר. שפירש לו שם אותו מום לבד ואמר לו מום זה זה ועוד מומין אחרים: אין זה מקח טעות. לכיון דאומר המום הזכיר לו לבדו זה היה לו לבדוק: וסנפו. מצדו. כמו נקיטין עפאום דתענית (דף כה). נקיטין. נופלת מחול: משועממת. נשועת: היה זה מום אחד. מחלו המומין והשאר אין צה: היו זה כל המומין הללו. ואינו מקפיד אלא על האחד וזה וטוענו כסבור הייתי שאתה כולל זה מה שאין זה ומה שיש בה ואילו ידעתי שזה זה לא הייתי לוקמה מאי: אפיילו לא גרסינן והכי גרסי' הרי אמרינן משמי דרבה היו זה כל המומין האלו אין זה מקח טעות: מתני' והביא עליה שעורין. שהם קליס מחטיין: חייב בקילקולה אם הוסף ג' קצין. ולא אמרינן הואיל והשעורין קליס יש לו להוסיף עד כדי כוזב לתך חטיין שמשא החמור לתך חטיין חלי כור: מפני שהנפח קשה לזהמה כמשאוי וכיון דנפח לתך שעורים כנפח לתך חטיין קשה לה מוספת: והביא לתך שעורים. שלם המוסף הוא כמשקל שזה: ולא הוסף שלשה קצין. דהוא שיעור תוספת לחמור לקלס חייב: קשה למשאוי. אם השוה כוזב השעורין לכוזב החטיין כגון שהוסף סאה שלמה על התך הרי הרבה הנפח ורוב הנפח קשה למשאוי והוי נפח זה תוספת לקלסו החמור: סיקלס כסוקל. אינו חייב עד ששוה כוזב השעורים לכוזב החטיין דליהוי נפח זה מוספת אבל נפח שוה ומשקל חסר לא אמרינן נפח השוה הרי הוא כמשקל ולחייב בתוספת של שלשת קצין דקשה למשאוי מנן ולא קשה למשאוי: מאי לאו שלשם קצין. כחייב: לא סאה. והכי קאמר להביא לתך חטיין והביא לתך שעורין פטור ואע"פ ששינה שהרי הלקל והם הוסף עד כדי משקל החטיין חייב משום תוספת הנפח: הכי קאמר וכו'. ומילי מינאי קמינא והאי וכמה יוסף לאו אלהביא חטיין והביא שעורין קאי: שש

היבא דלא שני מאן משלם. וא"ת היכא דשני נמי אמאי לא משלם אחד מן הפועלים שפסע בשצירת הקנקן ומיבעי נמי מאן משלם וי"ל דהיכא דשני לא משלם דממירי שהמשכיר את הפרה הוא שוכר את הפועלים לילך עם פרתו ולעשות מלאכתו השוכר ולהכי לא משלם דא"ל למשכיר אנו לא התנינו עמך אלא לחרוש בצקעה ולא קבלנו שמירת הקנקן צהר אלא בצקעה ואם היינו מורשים בצקעה לא היינו שוכרים ומ"מ שצירות שלנו לא נפקדי' כי דעתך היה שנעשה כמו שירצה בעל השדה כי ה"י חסור שצור שלא יחרוש אלא בצקעה: ויא"י דובתא דמחויקין בגוגודי תרוייהו משלמי'. פי' צנוקטרס משום דהוי ספק מי עשה ואין נראה ללא קי"ל צוק' ד' לה': כסומוס' אלא כדכרנן והמוציא מחבירו עליו הראיה ואי הוה ספק היו שניהם פטורים אלא י"ל דהכא שניהם פשוטיון דמחוקא צוגודי הוא נשבר מאלד כקל והיה לכל אחד ליתן לז על חבירו כמו על עצמו ולהיכרי ואחרי שלא הזכירו גם הוא פשע: שפחה זו שומה היא ב' הרי זה מקח טעות. מלאך קשה לפ"ה שפי' אלא דלמר צמכות (ד' נת. ועס ד"ה הנה) סימפון צעצעים ליכא אי מומין צנגלי כו' מאי אמרת ליטקינן מוזיין או מוכתב למלוות הנהו קלא אינן להו ופירש צנוקטרס וסדר וקצייל וקשה לר"ת דהא הכא אמרינן דהוי מקח טעות צאלו המומין וא"כ משכת סימפון צעצעים ואין אולניו צמורתה ונראה לר"ת לפרש הנהו קלא אינן להו ואם אימא דהוי מוכתב למלוות או ליטקין או היה קול וכיון דליכא קלא ליכא למישא להכי וצהנהו דהכא נמי קלא אינן להו וכן משמע ליטקא דמאי אמרת כלומר צחיה סימפון משכת דלא הגיעו צליטקינן מוזיין או צמוכתב למלוות צריש המוכר פירות (ב"ב ד' צ: ועס ד"ה ליטקין) תנא צחיה נמצא ליטקינן מוזיין או מוכתב למלוות אומר לו הרי שלך לפניך:

שיך למימר מדהא ליתא הא נמי ליטא או דלמא הא דקתני הרי זה מקח טעות היינו היכא דליתנהו לכלולה וצדק לוקח צמד מינייהו ואי שמתכ דליתא ואמר מדמשקר צדק צאיך נמי משקר אבל אם כולם אמת לא הוי מקח טעות והא דקתני מוס זה ומוס אחר"ה ה"ה הזכיר לו כמה מומין כיון שכולם זה אין זה מקח טעות צמסוקפתא דתכוזות משמע דלא הזכיר שני מומין אחד יש צה ואחד אין צה דלא הוי מקח טעות אלא דוקא כי סנפו צין הרבה מומין שאין צה דהכי תניא עד שלשים יום יעמיד פרנס א"ל קדש לי צתך על מנת שאין צה מומין א"ל שוטה היא עצמונית היא נכפית היא אם א"ל אומר המום ומוס אחר עמו אין זה מקח טעות היה צה מום אחד וכסופו עם הרבה מומין הרי זה מקח טעות:

נח א מ"י פ"ד מלכות ספרות הלכה א סמג פשן פט טו"ש"ע ח"מ ס"ב שט ספק ד:
גב ב מ"י שם הלכה ג טו"ש"ע שט ספק ה:
ם ג מ"י שם הלכה ד טו"ש"ע שט ספק ד:
בא ד מ"י פ"ד מהל' מביה הלכה ז ט ט טו"ש"ע ח"מ ס"ב רלב ספק ה:
בב ה מ"י שם הלכה י: סג ו מ"י שם הלכה ח סמג שט טו"ש"ע שט ספק ט:
סד ז מ"י פ"ד מלכות ספרות הלכה ד סמג פשן פט טו"ש"ע ח"מ ס"ב שט ספק ד:
סה ח מ"י שם הלכה ו טו"ש"ע שט ספק ה:
וספק ו וע"ש צמ"ט סמג זב"ג:
סז ט מ"י שם הלכה ד טו"ש"ע שט ספק ד:

מוסף תוספות
א. לא היא ולא האי. מוס' הא"ש. ב. שלא יסבר. מוס' הא"ש. ג. מפני שעברו עד דעת המשכיר וחרשו בהר. מוס' הא"ש. ד. דאמר חולקין. מוס' הא"ש. ה. הפרך אלא מעתה עבר בהן שלקחה מיראאל לא יאכל בתרומה משום סימפון, ומשני מוס' צ"ב צ"ב: דהי לפסוקי. ו. הא קא חזי ליה, ואי מוראי מאי אכפת לה לאלאבה קא עבי ליה. מוס' סס. ז. הרהר מקח טעות. מוס' סס. ח. אין זה מקח טעות, לאו דוקא מום אחד, אלא. מוס' הא"ש. ט. שהוסיף. מומס ליעזי"ל.

א) שעת: שישקפה קשה כמשאוי, אפי' אמת כמשאוי מק, וכו'.